

Foto Dušan Grča

LOKAVCI PREPREČILI PROVOKACIJO UNIJE ISTRANOV

»Če bo šlo tako naprej, v našem prostoru ne bo nikoli miru«

Božo Novak: »Italijanski politiki je v zadnjih desetletjih uspelo prikrojiti zgodovino svojim interesom in jo prikazati evropski javnosti v zase najugodnejši luči«

LOKEV – Namera Unije Istranov, optantov iz Trsta, da bi v soboto dopoldne v Lokvi pri Sežani pred jamo Golobivnica priredili komemoracijo v spomin na morda približno 300 žrtev medvojnih in poveljskih pobojev, se je izjalovila. Ko so Lokavci izvedeli, da so Italijani napovedali in prijavili žalno slovesnost, so se organizirali in s pomočjo članov društva TIGR, ZZB, Civilne iniciative s Primorsko in odbora 30. divizije IX. korpusa NOV organizirali shod ter preprečili provokacijo. Policisti so zaradi zagotovitve javnega reda in miru od vodij obeh skupin zahtevali, da se razidejo.

Italijani so uvideli, da jim na zasebno parcelo, kjer je jama, ne bodo dovolili, zato so na hitro opravili kratko komemoracijo in na ogrado zatakneli nekaj vrtnic. Te so domoljubi takoj zatem opremili s fotografijami fašističnih grozodejstev. Skupino okoli 40 članov Unije pod vodstvom Massimigliana Lacote so že na cesti pričakali domačini z zastavami ter prepevanjem partizanskih in domoljubnih pesmi. Ob 10.10, ko so Italijani prišli malo pred točko, kjer naj bi imeli komemoracijo, so od Lokavcev slišali, naj se vrnejo, od koder so prišli, in da v njihovi vasi provokacije ne bodo dovolili. Lokavci namreč dobro vedo, da se pred jamo in v njej niso zgodila nobena grozodejstva, o katerih, sklicujoč se na zgodovinarja Mitjo Ferencu, govorijo Italijani. Z obeh strani je bilo slišati vrsto vzklonov in obtožb, pri čemer Italijani niso skoparili z obtoževanjem policije in Lokavcev, češ da to, kar se je zgodilo v Lokvi, ni niti evropsko, niti demokratično, niti civilizirano, da je velika sramota, da so prišli v duhu miru in sprave, da imajo Slovenci podobno manifestacijo vsako leto v Bazovici in da Slovenci niso imeli dovoljenja za shod. To so policisti zanikali, saj je bil shod Lokavcev prijavljen. Italijani so povedali še, da bodo o tem, da so jim v članici EU preprečili poklon žrtvam, obvestili EU.

S shoda so klicali na italijanski konzulat v Kopru, pozno popoldne pa je STA poročala, da je podtajnik na italijanskem ministrstvu za oko-

lje Roberto Menia že zahteval, naj se Slovenija uradno opraviči Italiji zaradi dogajanja v Lokvi, ker da Slovenci niso dovolili Italijanom pokloniti se svojem. Profesor Samo Pahor iz Trsta, ki je tudi prišel na shod, je napovedal, da se prav lahko zgodi, da bo dogodek v Lokvi dobil širši odziv: »Naredili bodo hrup, škandal po vsej Evropi, da jim policija ni omogočila iti tja, kamor so prosili in dobili dovoljenje za to. V provokacijah imajo 150 let izkušnje. Vedno naredijo tako, da so krivi drugi,« je dejal.

Po shodu, Italijani so odšli ob 10.55, so slovenski organizatorji sklicali tiskovno konferenco. Kot je dejal Lucijan Pelicon, tajnik društva TIGR, bi bil že čas, da se končno sprejme poročilo meddržavne zgodovinsko-kulturne komisije, da bi prenehali sprevačati dejstva in špekulirati. »To, kar so dobili v Lokvi, bodo dobili povsod na Krasu. Na Krasu je preveč zgodovinskega spomina na čase pred vojno in med njo, ko se je fašistično nasilje v polnosti razbohotilo. Vem, da je oblast

RS v zadregi z dovoljenji. Vendar ni rečeno, da se bodo dogodki vedno končali tako kot tokrat v Lokvi,« je še dejal Pelicon.

V imenu Civilne iniciative za Primorsko je Božo Novak prebral izjavo, v kateri so med drugim zapisali: »Italijanski politiki je v zadnjih desetletjih uspelo prikrojiti zgodovino svojim interesom in jo prikazati evropski javnosti v zase ugodnejši luči, pri tem pa na veliko manipulirajo. Italijanska politika metodično prikriva manipulativne prijeme, pri čemer ji nehote pomaga mlačna in neodločna politika večjega dela predstavnikov slovenske države.« Jože Pirjevec pa je dejal: »Nihče ne zanika, da so poboji bili. Toda niso imeli takih razsežnosti, kot pravijo, sploh pa niso imeli vsebine, kakršno prikazujejo. Naperjeni so bili proti fašistom, ne pa proti Italijanom in niso imeli genocidnega naboja, ki ga člani Unije želijo prikazati. Borimo se proti temu. Če bo šlo tako naprej, v našem prostoru ne bo nikoli miru.«

DUŠAN GRČA